

Public Disclosure Authorized

Public Disclosure Authorized

Public Disclosure Authorized

Public Disclosure Authorized
ແຜນງານການໃຫ້ຄ່າປຶກສາ ດ້ານການ
ເຕີບໂຕສີຂຽວ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ສໍາລັບການເຕີບໂຕສີຂຽວ ໃນ ສປປ ລາວ

ເອກະສານນະໂຍບາຍ

ເອກະສານນະໂຍບາຍສໍາລັບແຜນງານໃຫ້ຄໍາປຶກສາດ້ານ ການເຕີບໂຕສີຂຽວຂອງທະນາຄານໂລກໃນ ສປປ ລາວ¹

ການຄຸ້ມຄອງ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແມ່ນສໍາຄັນຕໍ່ການກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ ແລະ ການເຕີບໂຕ
ສີຂຽວ

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດສະເພາະ ແລະ ການຈັດການສັດຕູພືດ ແບບມີການປະສານສົມທົບທີ່
ຖືກຍອມຮັບ ວ່າເປັນກົນໄກທີ່ສໍາຄັນ ຕໍ່ການບັນລຸດ້ານການເຮັດກະເສດສຸມແບບຍືນຍົງ ດ້ວຍການຫຼຸດຜ່ອນ ການສູນ
ເສຍຜົນຜະລິດກະສິກໍາ ທັງກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງການເກັບກ່ຽວ. ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ປະເມີນວ່າ
ທຸກປີມີປະມານ 40% ຂອງຜົນຜະລິດພືດກະສິກໍາທົ່ວໂລກສູນເສຍ ເນື່ອງຈາກການທໍາລາຍຂອງສັດຕູພືດ¹. ໃນຫຼາຍ
ປະເທດ, ຜູ້ກໍານົດນະໂຍບາຍໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງການຈັດການສັດຕູພືດແບບມີການປະສານສົມທົບຕໍ່ການ
ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ². ການເຮັດກະເສດສຸມ ແລະ ການລ້ຽງສັດແບບຍືນຍົງ
ມີບົດບາດສໍາຄັນ ເຂົ້າໃນຫຼາຍເປົ້າໝາຍການ ພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະເປົ້າໝາຍທີ 1 ແລະ ເປົ້າ
ໝາຍທີ 2. ວິທີການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດສະເພາະ ແລະ ການຈັດການສັດຕູພືດແບບມີການປະສານ
ສົມທົບ ຍັງໄດ້ເພີ່ມການບໍລິການດ້ານລະບົບ ນິເວດເຊັ່ນ: ປັບປຸງຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ
ຊຸດໂຊມຂອງດິນ³. ກົງກັນຂ້າມ, ຖ້າຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນທີ່ຫຼຸດລົງ ຈະເພີ່ມຄວາມສ່ຽງຕໍ່ສັດຕູພືດ ແລະ
ພະຍາດຕ່າງໆ⁴. ການຮັບຮູ້ເຖິງຜົນດີຂອງ ການຈັດການສັດຕູພືດແບບມີການປະສານສົມທົບ ຕໍ່ການພັດທະນາແບບ
ຍືນຍົງ ແມ່ນມີມາແຕ່ດົນແລ້ວ ຕົວຢ່າງ: ຂໍ້ທີ 21 ຂອງກອບເຂດແຜນງານ I ເນັ້ນໜັກ ການນໍາໃຊ້ວິທີຄຸ້ມຄອງຢາປາບ
ສັດຕູພືດສະເພາະ ແລະ ການຈັດການສັດຕູພືດ ແບບມີການປະສານສົມທົບ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.
ການເຮັດກະເສດສຸມແບບຍືນຍົງ ເປັນວິທີການຂຶ້ນ ພື້ນຖານໃນການເພີ່ມລາຍຮັບ ແລະ ຜົນຜະລິດຈາກພື້ນທີ່ການ
ຜະລິດ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເລິ່ມແຕ່ການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ ເຖິງການຜະລິດຂະໜາດໃຫຍ່. ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະ
ຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ລະບົບການຜະລິດ ແມ່ນສິ່ງຈໍາ ເປັນຕໍ່ການກະເສດສຸມແບບຍືນຍົງ ເພື່ອຮັບປະກັນລາຍໄດ້,
ຜົນຜະລິດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກພາຍນອກຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ.

1 <http://www.fao.org/news/story/en/item/280489/icode/>
2 ຈັນຍາບັນສາກິນ ວ່າດ້ວຍຄໍາແນະນໍາ ການແຈກຢາຍ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ກ່ຽວກັບການພັດທະນານະໂຍບາຍການຄຸ້ມຄອງສັດຕູພືດ ແລະ
ຢາປາບສັດຕູພືດ. 2010. ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມໄດ້ທີ່ <http://www.fao.org/3/a-a0220e.pdf>
3 FAO. 2016. ອາຫານ ແລະ ການກະເສດ: ກະແຈສູ່ຄວາມສໍາເລັດ ວາລະ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030, ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມໄດ້ທີ່ <http://www.fao.org/3/a-i5499e.pdf>
4 ການຈັດການດິນແບບຍືນຍົງ ແມ່ນສິ່ງທີ່ຕ້ອງມີກ່ອນ ເພື່ອບັນລຸ SDGs 2, 3, 12 ແລະ 15.

ໃນບໍດົນມານີ້, ການສໍາປະທານດ້ານກະສິກໍາມີຈໍານວນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການກະກຽມສັນຍາກະສິກໍາ, ກົນໄກການສົ່ງເສີມດ້ານການກະສິກໍາ ແລະ ປັດໃຈສໍາຄັນ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກໍາ. ການຫັນປ່ຽນ ການຜະລິດແບບລ້ຽງຊີບ ໄປສູ່ການຜະລິດຕິດພັນກັບຕະຫຼາດ ຂອງ ສປປ ລາວ. ໄດ້ຮັບການກະຕຸ້ນຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນດ້ານຄວາມຕ້ອງການຜົນຜະລິດກະສິກໍາຈາກພາກພື້ນ. ຊາວນາລວມກັນເປັນກຸ່ມຜະລິດ ເຊິ່ງມີຈໍານວນເພີ່ມຂຶ້ນ ປະມານ 33 ເປີເຊັນ⁵. ສປປ ລາວ ເພີ່ມການເຊື່ອມໂຍງກັບອາຊຽນ ແລະ ຮ່ວມເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ແລະ ຄຽງຄູ່ກັນນີ້, ລັດຖະບານລາວໄດ້ ລິເລີ່ມນໍາໃຊ້ ທໍາແຮງດ້ານການກະເສດອິນຊີ ເພື່ອການຄ້າ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ຜົນສໍາເລັດຕໍ່ການປະກອບສ່ວນ ຕໍ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ⁶ ແມ່ນຂຶ້ນກັບການຄວບຄຸມສິນຄ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກໍາ. ຄວາມຕ້ອງການ ເພີ່ມຜົນຜະລິດເພື່ອປ້ອນຄວາມຕ້ອງການຈາກພາກພື້ນ ຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ ໄດ້ຖືກລະບຸໄວ້ໃນແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາກະສິກໍາ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2015 ໃນນີ້ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປາບສັດຕູພືດທີ່ດີ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແມ່ນສໍາຄັນ ສໍາລັບ “ການຜະລິດກະສິກໍາສະອາດ”.

5 ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມໄດ້ທີ່ <http://www.fao.org/laos/fao-in-laos/laos-at-a-glance/en/>

6 UNCTAD. ກະສິກໍາອິນຊີຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ (2012), ເບິ່ງຂໍ້ມູນໄດ້ທີ່: <http://unctad.org/en/Docs/Lao%20Organic%20Agriculture%202012%20Update.pdf>

ການອະນຸລັກຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊີວະນາໆພັນ ຂອງ ສປປ ລາວ ບໍ່ພຽງແຕ່ເພື່ອການອະນຸລັກ ແຕ່ຍັງເປັນການປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ປະມານ 66 ເປີເຊັນ ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ⁷ ຂອງປະເທດ ແມ່ນມາຈາກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ; ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນກະສິກໍາທີ່ສະໜອງອາຫານ, ໂພຊະນາການ ແລະ ລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຜູ້ທຸກຍາກຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ. ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ດີ ໄດ້ປະກອບສ່ວນອັນສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາດັ່ງທີ່ກ່າວມານີ້.

ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ດີ ສາມາດປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ ການແຂ່ງຂັນທາງດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ການຄ້າ. ໂດຍສະເພາະ ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດແມ່ນໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການທໍາລາຍຂອງສັດຕູພືດ. ສິນຄ້າທີ່ສົ່ງໄປຕະຫຼາດ ຫຼື ຜະລິດຕະພັນອາຫານ ທີ່ມີສານຕົກຄ້າງຈາກຢາປາບສັດຕູພືດ ເກີນມາດຕະຖານ ສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການນໍາໃຊ້ມາດຕະການດ້ານສຸຂະອະນາໄມອາຫານ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມພືດ ໃນຂະບວນການຄ້າ. ແຜນຍຸດທະສາດການພັດທະນາກະສິກໍາ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 ຂອງກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ປີ 2015 ໄດ້ຮັບຮູ້ຄວາມສໍາຄັນດ້ານພາລະບົດບາດຂອງວຽກງານການປ້ອງກັນ ແລະ ກັກກັນພືດໃນ ການຄ້າກະສິກໍາ, ໂດຍອີງຕາມມາດຕະການ ແລະ ລະບຽບການ ດ້ານສຸຂະອະນາໄມອາຫານ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມພືດ ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ ໂດຍມີການ ຄໍານຶງເຖິງການປ່ຽນແປງສະພາບອາກາດ ແລະ ການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ. ການສຸມໃສ່ຍົກລະດັບກອບການຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແບບເປັນປົກກະຕິ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ແມ່ນອົງປະກອບໜຶ່ງ ທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ການປະຕິບັດຕາມມາດຕະການ ແລະ ລະບຽບການດ້ານ ສຸຂະອະນາໄມອາຫານ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມພືດ (SPS). ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ ລວມທັງການຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດແມ່ນສ່ວນປະກອບທີ່ຈໍາ ເປັນຂອງມາດຕະຖານ ແລະ ລະບຽບການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ດີ ແລະ ເປັນເງື່ອນໄຂຂອງຜູ້ຊື້ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ. ນອກຈາກນີ້, ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຍັງເປັນເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ ໃຫ້ແກ່ລະບົບການ ກະສິກໍາອິນຊີ, ມີຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕະຫຼາດທີ່ມີ ຜ່ານຫຼາກຫຼາຍຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາມາດເພີ່ມລາຄາ ສິນຄ້າສົ່ງອອກ ເຊັ່ນ: ກາເຟ.

ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ດີ ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ການປັບປຸງ ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ, ສານເຄມີເຈືອປົນ ຫຼື ຕົກຄ້າງຢູ່ໃນອາຫານຄົນ ແລະ ອາຫານສັດ ແມ່ນຄວາມສໍາຄັນຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ. ນອກຈາກຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ໃນນີ້ລວມມີ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເບິ່ງແຍງ ແລະ ປິ່ນປົວສຸຂະພາບ, ການສູນເສຍຄ່າແຮງງານ, ຜົນຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ. ໂຄງການຄຸ້ມຄອງສານເຄມີໂລກຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ⁸ ໄດ້ຄາດຄະເນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເພື່ອສຸຂະພາບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຂອງຜູ້ຜະລິດກະສິກໍາຂະໜາດນ້ອຍໃນເຂດຊາຮາຮາຂອງອາຟຣິກາໃຕ້ ໃນຊ່ວງໄລຍະປີ 2005-2020 ແມ່ນປະມານ 90

7 <http://www.fao.org/laos/fao-in-laos/laos-at-a-glance/en/>
8 UNEP. 2013. ພູມິທັດສານເຄມີໂລກ-ຕໍ່ກັບການຄຸ້ມຄອງສານເຄມີທີ່ດີ.

ພັນລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ. ຂໍ້ມູນຄາດຄະເນ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປົ່ນປົວບາດເຈັບ (ຈາກການເສຍເວລາ ເຮັດວຽກ, ການປົ່ນປົວຄົນເຈັບເຂດນອກ ແລະ ການເຂົ້າປົ່ນປົວຂອງຄົນເຈັບໃນໂຮງໝໍເຂດໃນ) ຈາກສານພິດຂອງຢາ ປາບສັດຕູພືດ ລວມທັງໝົດມີ 4.4 ພັນລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2005 ປີດຽວ⁹. ມີຜູ້ເສຍຊີວິດ ຈໍານວນ 4.9 ລ້ານຄົນ ແລະ ຈໍານວນ 86 ລ້ານຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ພິການຈາກການສໍາພັດ ແລະ ນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ບາງຊະນິດ¹⁰. ຖ້າບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ມີປະສິດທິຜົນດີ ສາມາດກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສ້າງຜົນ ກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບສັດລ້ຽງ, ອາດເຮັດໃຫ້ເກີດການສູນເສຍດ້ານຕ່າງໆ ຫຼື ເປັນອຸປະສັກຕໍ່ການພັດທະນາ ກໍ່ຄືການ ຂະຫຍາຍຕົວຂອງຂະແໜງການລ້ຽງສັດ. ຈາກທັດສະນະທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ, ການສະສົມຂອງສານເຄມີ ມີຈໍາ ນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກອຸບັດຕິເຫດ ແລະ ການຮົ່ວໄຫຼຕ່າງໆ ເຊິ່ງສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບ ຕໍ່ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ. ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ທີ່ບໍ່ມີການຄວບຄຸມທີ່ຖືກຕ້ອງ ເປັນການຫຼຸດຜ່ອນປະສິດທິພາບ ຂອງການ ຕ້ານທານ ຕໍ່ການຄວບຄຸມ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກສັດຕູພືດ ຍຸ້ນຍຸ້ນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ, ກໍ່ໃຫ້ເກີດການລະບາດຂອງສັດ ຕູພືດອື່ນໆ. ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ເປັນສາເຫດເຮັດໃຫ້ມີການລະບາດຂອງສັດຕູພືດຊະນິດໃໝ່ ແລະ ສັດຕູພືດທີ່ມີຢູ່ສະເພາະທີ່. ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມມີປະສິດທິພາບ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດ ຕູພືດທີ່ດີ. ອີງໃສ່ສະພາບໃນປະຈຸບັນ, ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ສຸມໃສ່ການປັບປຸງລະບົບຄວາມຮູ້ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໃໝ.¹¹

ຄວາມທ້າທາຍອັນສໍາຄັນ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດໃນ ສປປ ລາວ

ໃນສິບປີທີ່ຜ່ານມາ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ຢາປາບ ສັດຕູພືດທາງຫ້າມ, ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ນໍາເຂົ້າຢ່າງຜິດກົດໝາຍ. ສປປ ລາວ ບໍ່ມີຜູ້ຜະລິດຢາປາບສັດຕູພືດ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ. ສະນັ້ນ ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ຖືກນໍາໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ແມ່ນຖືກນໍາເຂົ້າແບບຖືກຕ້ອງ ແລະ ບໍ່ຖືກ ຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ເຊັ່ນ: ຜະລິດຕະພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຜະລິດຕະພັນຫວງຫ້າມ ແລະ ຜະລິດຕະພັນປອມແປງ. ຕົວແທນຈໍາໜ່າຍຢາປາບສັດຕູພືດຈໍານວນຫຼາຍ ລວມມີຜູ້ຂາຍຍ່ອຍ ແມ່ນບໍ່ມີໃບທະບຽນອະນຸຍາດດໍາເນີນກິດຈະ ການ. ຜູ້ນໍາເຂົ້າຢາປາບສັດຕູພືດຢ່າງເປັນທາງການ ຂາດຊ່ອງທາງຈໍາໜ່າຍສິນຄ້ານໍາເຂົ້າໄປຍັງເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເຊິ່ງ ຜູ້ຂາຍຍ່ອຍເປັນຜູ້ຂົນສົ່ງຢາປາບສັດຕູພືດດ້ວຍຕົນເອງ ແບບບໍ່ມີການຄວບຄຸມ ໃນນີ້ລວມມີການຂົນສົ່ງຂ້າມຊາຍ ແດນ¹². ໃນປີ 2014, ຫຼາຍກ່ວາ 95 ເປີເຊັນ ຂອງຜະລິດຕະພັນຢາ ປາບສັດຕູພືດໃນຕະຫຼາດ ບໍ່ມີສະຫຼາກທີ່ບອກລາຍ ລະອຽດເປັນພາສາລາວ.¹³

9 Kemi. ສູ່ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ທີ່ປອດສານພິດ, ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່: <https://www.kemi.se/en/global/broschyre/towards-a-non-toxic-south-east-asia.pdf>

10 Kemi. ອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ທີ່ປອດສານພິດ, ເບິ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມທີ່: <https://www.kemi.se/en/global/broschyre/towards-a-non-toxic-south-east-asia.pdf>

11 SP-IPM. 2008. ສາມບົດບາດຂອງການປາບສັດຕູພືດແບບປະສົມປະສານ: ວິທີການທີ່ IPM ປະກອບສ່ວນໃຫ້ແກ່ບຸລິມະສິດລະບົບ CGIAR ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາສະຫັດສະວັດ. ບົດວິໄຈໂດຍຫຍໍ້ PM ສະບັບທີ 5. ກອງເລຂາ SP-IPM, ສະຖາບັນກະສິກໍາເຂດອ້ອມຊຸ່ມ (IITA), ໂຄໂຕນູ, ເບນິນ.

12 FAO/MAF. ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ (2014) ໂດຍ ຄໍາຜຸຍ ຫຼວງລາດ ແລະ ເຮັນຣີ ວັນເດີ ວຸ.

13 FAO/MAF. ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ (2014) ໂດຍ ຄໍາຜຸຍ ຫຼວງລາດ ແລະ ເຮັນຣີ ວັນເດີ ວຸ.

ບຸລິມະສິດພັດທະນາຂອງລັດຖະບານ ລວມມີການຢຸດຕິ ການຂາຍຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ບໍ່ມີການຂຶ້ນທະບຽນ ແລະ ບໍ່ມີປ້າຍສະຫຼາກເປັນພາສາລາວ. ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບ ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ປີ 2014, ທັງສອງກະຊວງໄດ້ຮ່ວມກັນ ໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ, ຍຶດເອົາຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ບໍ່ມີປ້າຍສະຫຼາກທີ່ຖືກຕ້ອງ, ຢາປາບສັດຕູພືດຊະນິດ ຫວງຫ້າມ ແລະ ປອມແປງ. ຄວາມທ້າທາຍຫຼັກ ຕໍ່ວຽກງານນີ້ ແມ່ນການຂາດທາງເລືອກໃນການເກັບຮັກສາ ແລະ ການທໍາລາຍຖິ້ມ.

ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ງົບປະມານ ແລະ ການພັດທະນາຄວາມຮູ້ ດ້ານວິຊາການກວດສອບ ເປັນສິ່ງ ກົດຂວາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນດີ. ພາຍໃຕ້ການຊ່ວຍ ເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການຈາກ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ແລະ ອົງການດ້ານເຄມີສາດຂອງປະເທດ ສະວິດ¹⁴, ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ທົບທວນຄຸ້ມມີການກວດສອບ ແລະ ກະກຽມຄໍາແນະນໍາກ່ຽວກັບການຕິດປ້າຍສະຫຼາກ (2015-2016) ແລະ ການສ້າງຫ້ອງວິໄຈຕ່າງໆ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆສໍາລັບວິທີການປະຕິບັດທາງຫ້ອງວິໄຈ ສໍາລັບ ການທົດສອບ ຢາປາບສັດຕູພືດ ຖືກກຳນົດເປັນເປົ້າໝາຍໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ.

14 FAO/MAF. ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ (2014) ໂດຍ ຄໍາຜຸຍ ຫຼວງລາດ ແລະ ເຮັນຣີ ວັນເດີ ວຸ.

ຜູ້ຊົມໃຊ້ຂາດຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ຖືກຕ້ອງ ກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງຕໍ່ ກັບສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ການສໍາຫຼວດພາກສະໜາມໃນປີ 2014 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊາວກະສິກອນ ຈໍານວນຫຼາຍໄດ້ລະເມີດລະບຽບການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຍ້ອນຂາດຄວາມຮູ້ທີ່ຖືກຕ້ອງ, ນໍາໃຊ້ເກີນປະລິມານ, ສິ່ງ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບຮັກສາວັດສະດຸ ຫຼື ສິນຄ້າຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ອື່ນໆ¹⁵. ຜົນການສຶກສາ ອື່ນ ທີ່ພົບວ່າມີຜູ້ຊົມໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດຈໍານວນໜ້ອຍໄດ້ນໍາໃຊ້ອຸປະກອນປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພ ແລະ ອຸປະກອນ ປ້ອງກັນຄວາມປອດໄພຈາກການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ທີ່ມີຈໍາໜ່າຍຢູ່ພາຍໃນປະເທດແມ່ນບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ. ວັດສະດຸ ຫຼື ກ່ອງບັນຈຸຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ໃຊ້ແລ້ວນັ້ນ ຖືກປະຖິ້ມໄວ້ຕາມແຄມໄຮ່, ແຄມນາ ຫຼື ຕາມຮ່ອງລະບາຍນໍ້າຕ່າງໆ.

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ພະຍາຍາມ ລິເລີ່ມການເພີ່ມຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູ ພືດ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ປະຊາຊົນໂດຍທົ່ວໄປ ຜ່ານພະນັກງານສົ່ງເສີມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍັງຈໍາເປັນຕ້ອງຝຶກ ອົບຮົມໃຫ້ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະ ພະນັກງານລັດ ດ້ານການບັງຄັບໃຊ້ລະບຽບການ ເພື່ອຊ່ວຍເຜີຍແຜ່ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດ ກ່ຽວກັບການອອກໃບອະນຸຍາດ, ການຊົມໃຊ້ ສານເຄມີຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ອື່ນໆ.

ນິຕິກຳ: ບາດກ້າວທຳອິດໃນການແກ້ໄຂຄວາມທ້າທາຍຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ

ນະໂຍບາຍການເຕີບໂຕສີຂຽວ ແລະ ນະໂຍບາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ເປັນນິຕິກຳທີ່ສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມ ຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ຖື ໂດຍມີບ່ອນອ້າງອີງທີ່ຊັດເຈນດ້ານກອບວຽກດ້ານຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ ລວມທັງຜູ້ຈໍາໜ່າຍ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ເຊັ່ນ: ການປະສານງານ ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ຫຼື ນິຕິກຳ, ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຕົວຈິງ ການສ້າງ ຫຼື ປັບປຸງກົດລະບຽບໃຫ້ທີ່ຊັດເຈນ.

ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ປັບປຸງກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຫຼາຍສະບັບ ເຊິ່ງເປັນກອບນິຕິກຳ ອັນຈໍາເປັນຕໍ່ການແກ້ໄຂສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຢູ່ຂ້າງເທິງ. ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບຮອງການນໍາໃຊ້ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງສານເຄມີ ເລກທີ 7/ສພຊ (2016) ເຊິ່ງເປັນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສານເຄມີຫຼາຍຊະນິດ ແລະ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີພາລະບົດບາດສໍາຄັນ ຕໍ່ການຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກການນໍາໃຊ້ສານເຄມີສໍາລັບການ ກະສິກໍາ ດ້ານການປູກພືດ ແລະ ສັດລ້ຽງ. ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຮັບຮູ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ເປັນສານເຄມີຊະນິດໜຶ່ງ ແລະ ຮອງໃຫ້ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ກະຊວງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມກັນຄຸ້ມຄອງສານເຄມີດັ່ງກ່າວ. ດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ເລກທີ 258/ລບ (2017) ລະບຸການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບຫຼັກຈັນຍາບັນສາກົນ ວ່າດ້ວຍການ ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ. ດໍາລັດສະບັບນີ້ ເປັນພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍໃຫ້ແກ່ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ສານເຄມີປາບສັດຕູພືດ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ວົງຈອນຊີວິດຂອງຄົນ, ສັດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

15 FAO/MAF. ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ສປປ ລາວ ສະບັບປັບປຸງ (2014) ໂດຍ ຄໍາຜຸຍ ຫຼວງລາດ ແລະ ເຮັນຣີ ວັນເດີ ວຸ.

ພື້ນຖານທາງດ້ານກົດໝາຍ ເປັນການແກ້ໄຂຄວາມທ້າທາຍທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນແລະ ຍັງໄດ້ສ້າງພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຮ່ວມມື (ດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພາສີອາກອນ ແລະ ການບໍລິຫານປົກຄອງດ້ານຕ່າງໆ ໃນທຸກລະດັບ: ສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ, ບ້ານ ແລະ ຕາມຈຸດກວດກາຊາຍແດນຕ່າງໆ). ທະນາຄານໂລກໄດ້ໃຫ້ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ ເຂົ້າໃນການຮ່າງຂໍ້ຕົກລົງຂອງ ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງການດຳເນີນທຸລະກິດຢາປາບສັດຕູພືດ ເລກທີ 238/ກປ (ຖືກຮັບຮອງໃນເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2019) ແລະ ຂໍ້ຕົກລົງຂອງກະຊວງວ່າດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນວິຊາການຢາປາບສັດຕູພືດ ເລກທີ 3604/ກປ (ຖືກຮັບຮອງໃນເດືອນ ກັນຍາ ປີ 2019). ຂໍ້ຕົກລົງດັ່ງກ່າວ ກຳນົດມີລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບ ອົງປະກອບທຸລະກິດຢາປາບສັດຕູພືດ ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນການ ປະຕິບັດຕາມກົດຈັນຍາບັນສາກົນ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີຄຳແນະນຳລະອຽດ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ ສໍາລັບ ອຳນາດການປົກຄອງພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ ພ້ອມທັງເນັ້ນໃສ່ ການແກ້ໄຂຄວາມທ້າທາຍອັນສໍາຄັນ ທີ່ໄດ້ ລະບຸໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນ.

ການພັດທະນາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍຢາປາບສັດຕູພືດ ລວມມີກອບນິຕິກຳທາງດ້ານ ສຸຂະອະນາໄມພືດ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມສັດ ແລະ ແຜນແມ່ບົດຂອງຂະແໜງການກົດໝາຍ ທີ່ແນ່ໃສ່ເພື່ອຮັບປະກັນ ການກາຍເປັນລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ໃນປີ 2020. ສປປ ລາວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງກອບກົດໝາຍ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຜູກພັນທາງດ້ານກົດໝາຍສາກົນ ຕາມການລົງນາມເປັນພາຄີ ໃນສົນທິສັນຍາ ຮອດເທິດາມ ວ່າດ້ວຍຂະບວນການແຈ້ງຂໍ້ມູນສໍາລັບຢາປາບສັດຕູພືດ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ສານເຄມີອຸດສາຫະກຳບາງຊະນິດ ໃນການຄ້າລະຫວ່າງປະເທດ ໃນປີ 2010. ສປປ ລາວ ອອກຂໍ້ຫ້າມກ່ຽວກັບຢາປາບສັດຕູພືດ ທີ່ນອນຢູ່ໃນລາຍການທີ່ລະບຸໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ III ຂອງສົນທິສັນຍາ ຮອດເທິດາມ ແລະ ໄດ້ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາປະຕິບັດຕາມ ສົນທິສັນຍາ ສຕ້ອກໂຮມ ວ່າດ້ວຍສານເຄມີຕົກຄ້າງ ຍາວນານ ໃນປີ 2006 ແລະ ສົນທິສັນຍາບາເຊລ ວ່າດ້ວຍການຄວບຄຸມການເຄື່ອນຍ້າຍຂ້າມພົມແດນ ຂອງສິ່ງເສດເຫຼືອທີ່ອັນຕະລາຍ ແລະ ການທຳລາຍຖິ້ມ ໃນປີ 2010. ສປປ ລາວຍັງໄດ້ນຳໃຊ້ຂໍ້ຜູກພັນສາກົນອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ ເຂົ້າໃນການປະເມີນກົດໝາຍ ເຊັ່ນ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍ ສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃນກະສິກຳ ເລກທີ 184 ຂອງອົງການແຮງງານລະຫວ່າງປະເທດ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍຄວາມປອດໄພໃນການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ໃນສະຖານທີ່ຮັດວຽກ, ເລກທີ 170 ຂອງ ອົງການແຮງງານລະຫວ່າງປະເທດ.

ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ

ສະໜັບສະໜູນພາກລັດໃນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ໂດຍໃຫ້ຄໍາແນະນໍາແກ່ຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະ ນັກທຸລະກິດເພື່ອດໍາເນີນກິດຈະການ. ວິທີ ແລະ ໄລຍະ ສໍາລັບທາງເລືອກ ສໍາລັບຂັ້ນຕອນ ຕໍ່ໄປມີຄື:

- **ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດກາແລະພະນັກງານສົ່ງເສີມ:** ເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດກາແລະພະນັກງານສົ່ງເສີມຈາກພາກລັດແມ່ນໂຕແທນສໍາລັບການເພີ່ມຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ແຕ່ວ່າ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການປັບປຸງກົດໝາຍ ແລະ ການປະຕິບັດດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ດີ ລວມທັງລະບຽບການປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານການກະສິກໍາທີ່ດີ.
- **ກຳນົດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກົນໄກ ການຮ່ວມມື:**
 - ▶ **ການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງພາກລັດ** - ເຊັ່ນ: ຂະແໜງການກະສິກໍາ, ສາທາລະນະສຸກ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄ້າ ທີ່ຮັບຜິດຊອບຂົງເຂດວຽກງານການຂຶ້ນທະບຽນຢາປາບສັດຕູພືດ, ການກວດກາ ແລະ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຮັບມືແບບສຸກເສີນ, ລະບົບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສານພິດ ແລະ ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບການທໍາລາຍຢາປາບສັດຕູພືດ. ການປະສານງານດັ່ງກ່າວນີ້ ສໍາຄັນຕໍ່ການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານນະໂຍບາຍ ຕົວຢ່າງ: ການຫຼຸດຜ່ອນການ ນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດຕ້ອງຮັບປະກັນການສະໜອງເມັດພັນທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບສັດຕູພືດ.
 - ▶ **ການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງພາກລັດ, ທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ** - ກ່ຽວກັບດ້ານຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການອອກແບບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມລະບົບການທໍາລາຍຢາປາບສັດຕູພືດ, ການສຶກສາ, ການສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມ ເຂົ້າໃຈ.
- **ເລືອກພື້ນທີ່ບຸລິມະສິດ ແລະ ກຳນົດເປົ້າໝາຍສໍາລັບການດໍາເນີນງານ:** ດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປັນຂັ້ນຕອນ ຈະສາມາດສຸມໃສ່ ແກ້ໄຂບັນຫາໃນເຂດພື້ນທີ່, ແກ້ໄຂຂໍ້ຈຳກັດທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ແກ້ໄຂບັນຫາບຸລິມະສິດ, ແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນ ຫຼື ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບ ດັດປັບວິທີການເຮັດວຽກຢູ່ເຂດພື້ນທີ່ອື່ນ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນດີຂຶ້ນກ່ວາເກົ່າ. ພື້ນທີ່ຈຸດສຸມໃນເບື້ອງຕົ້ນ ອາດແມ່ນບັນດາແຂວງ ທີ່ມີຊ່ອງທາງຂອງການນໍາເຂົ້າຢາປາບສັດຕູພືດ (ແບບຖືກກົດໝາຍ ແລະ ແບບຜິດກົດໝາຍ), ສູນກາງການກະຈາຍສິນຄ້າທີ່ສໍາຄັນ, ເຂດພື້ນທີ່ຕ່າງໆຢູ່ໃກ້ກັບເຂດກະສິກໍາອິນຊີ ຫຼື ເຂດພື້ນທີ່ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນເຂດເປົ້າໝາຍ ສໍາລັບການຈັດຕັ້ງວິທີປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ.
- **ຈັດຕັ້ງການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີ:** ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຄວບຄຸມການເຂົ້າເຖິງ, ການແຈກຢາຍ ແລະ ການນໍາໃຊ້ ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການແຈ້ງ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານໄດ້ຮັບຊາບຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນເວລາ ເພື່ອສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກ່ຽວ

ຂ້ອງ. ການໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ກວ້າງຂວາງໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພະນັກງານລັດ, ຕ້ອງມີສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກດ້ານສື່ ແລະ ສິ່ງພິມ ແບບຫຼາກຫຼາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍ. ປະຕິບັດການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ຕາມວິທີທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ຈະສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ຈາກຢາເຄມີປາບສັດຕູພືດ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.

- **ສ້າງກອບວຽກ ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນແບບນໍາໃຊ້ໄດ້ງ່າຍ:** ຕັ້ງເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຜົນໄດ້ຮັບຈາກການຄວບຄຸມ ແລະ ກວດສອບບັນຫາສໍາຄັນບຸລິມະສິດ ອີງຕາມລະດັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກພາກລັດເຊັ່ນ: ການຫຼຸດຜ່ອນ ການນໍາເຂົ້າສິນຄ້າທີ່ຜິດກົດໝາຍ, ສິນຄ້າປອມແປງ ຫຼື ສິນຄ້າທີ່ບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນ, ຄວາມພ້ອມດ້ານອຸປະກອນຄວາມປອດໄພ ແລະ ອື່ນໆ.

**The World Bank Group Lao PDR Country Office,
East Asia and Pacific Region**

Xieng Ngeun Village, Chao Fa Ngum Road,
Chantabouly District, Vientiane, Lao PDR

worldbank.org/lao